

FEMINISTA GYŰLÉSEN JÁRTUNK

Mintha csak tegnap lett volna a budapesti Nemzetközi Nőkongresszus, és az ország eltökélt asszonyai és lányai máris újra összegyűltek, hogy a nők jogaiért küzdejenek.

A gyűlésen felszólalt lapunk egyik szerkesztője is, aki olvasóink problémáira igyekszik minden héten megoldást keresni, és akit mindenki csak *Megértő Női Fülek* néven ismer. Többek között felhívta a figyelmet arra, mennyire alapvetőnek tekinthető elvárásuk, hogy az állam beleszólást engedjen nekik azon törvények meghozatalába, amelyeknek engedelmeskedni tartoznak, és amely törvények az ő jogaikat és kötelességeiket megszüntik.

pöffeszkednek a képviselőházban, hogy én, aki három nyelven folyékonyan beszélek, emellett orvosi diplomával rendelkezem, nem szavazhatok."

Tudósításunkat zárva álljon itt még egy lelkesítő gondolat Dolgos Karolinától, aki mint a Dolgozó Nők Egyesületének elnöke vett részt a gyűlésen. Szerinte már csak idő kérdése a nők választójogának bevezetése: „Ma már a nők majdnem negyede rendelkezik állandó

keresettel, ez nagyanyáink korában még elképzelhetetlen lett volna. S amennyiben a nők dolgoznak, és adót is fizetnek, joggal várhatják el, hogy beleszólhassanak a politikába is.”

Képes Imre

Ennél indulatosabban szólt dr. Szűffy Emőke, aki a nők alacsony értelmi képességeit hirdetőknak üzent: „Hogy kívánom-e a választójogot? Természetesen kívánom, és egyben szörnyen felháborítótnak tartom, hogy egyes alulművelt férfitársaink úgy

ÉS HOGY ÁLL A FÉRFIAK ÁLTALÁNOS VÁLASZTÓJOGA?

Miközben lapunk teljes mellszélességgel kiáll a női választójog mellett, nem szabad elfelejtenünk, hogy ma még a férfiaknak is csupán a töredéke szavazhat. Az országgyűlés által tavaly elfogadott, a választójog kiszélesítéséről szóló törvény értelmében még mindig csak a lakosság körülbelül 8%-a vehet majd részt a következő választáson. Ebből egyértelműen látszik, hogy a kormánynak esze ágában sincs bevezetni az általános választójogot.

Ma már nem szorul különösebb magyarázatra, hogy ez miért igazságtalan. Az emberi jogok egységesek, és mindenkire egyformán vonatkoznak. Ha ezt a mindenkori hatalom nem tartja be, az előbb-utóbb robbanásához vezet. A kormányzat is jobban jár, ha egy választás alkalmával váltják le, mint forradalom útján.

Mindennek ellenére a következő megkötések akadályozzák továbbra is a nép véleménynyilvánítását:

Ha valaki nem állami tisztviselő, vagy nem üz valamilyen egyéb értelmiségi hivatást, akkor magas adók fizetésével kell bizonyítania, hogy hozzájárul az ország gyarapodásához. Amennyiben pedig keresete

Nézzétek, lecsukják a gyár tulajdonosát! Na most egyszerre kétezer munkás veszíti el a választójogát.

nem tenné lehetővé, hogy 20-40 korona adót fizessen, folyamatos alkalmazásban kell lennie valamilyen ipari üzlet vagy vállalat körében.

Tény, hogy ezek a kikötések is már előrelépést jelentenek, de e legutóbbi bővítés jó esetben is csak fél millió embert juttat választójoghoz. Ez a mai magyar társadalomnak már kevés. A bővítés üteme túl lassú.

Medve Mihály

VÁLASZTÓJOGI VILÁGJÁRÓ

Ahol az általános választójog nem álom csupán

Magyarországon jelenleg az idén hatályba lépett reform alapján a lakosságnak 8%-a rendelkezik választójoggal. Ez ugyan félmillió emberrel több választót jelent, mint a

legutóbbi választás idején, mégis az általános választójog lehetősége sosem tűnt távolibbnak.

A kormányzat álláspontja változatlanul az, hogy a parasztság és a munkásság – csakúgy mint a nők – még nem rendelkezik kellő műveltséggel és érettséggel ahhoz, hogy kiismerje magát a politika világában. Lapunk ezúttal annak járt utána, milyen tendenciák találhatók e téren a határainkon túl.

A hasonló adottságok felkutatásához nem kellett nagyon messze menni, hiszen Ausztriában már pár éve bevezetésre került az általános választójog. Mivel azonban műveltség tekintetében nem találunk a Monarchia két tagországa között nagy eltéréseket, még érdekesebb képet kaphatunk, ha Olaszországot

Harcok a női egyenjogságért

Vannak országok, ahol a nőket már teljes jogú állampolgárokként kezelik, így például Új-Zélandon és Finnországban már a nők is leadhatják voksukat a választásokon. A küzdelem azonban a legtöbb országban – ahogy Magyarországon is – még tart. Különleges, nemzetközi összefogás szerveződött e követelés köré, hiszen a nők mindenhol ugyanazt tapasztalják, ugyanannak az elnyomásnak a szenvedői.

Ahogy Magyarországon, úgy más országokban is a férfiak és nők aránya megközelítőleg azonos. Érthető, ha a nőket mindenhol egyformán felháborítja, ha ennek ellenére másodlagos állampolgárokként kezelik őket.

Szintügy egyetemes, hogy a család és az anyaság szabályozása is a parlamentek feladata. Így e kérdésekben is jelen pillanatban férfiak hozzák a döntéseket, holott ők saját családjukkal idejüknek csupán töredékét töltik. Mennyivel logikusabb lenne, ha e kérdésekben a nők lennének a döntéshozók.

vagy Spanyolországot vesszük példának. Az olaszok tavaly, a spanyolok pedig már több mint 40 éve, még 1869-ben bevezették az általános férfi választójogot. Ezen nyugati országokban az analfabetizmus aránya jelentősen nagyobb, mint itthon, a honatyák mégsem minősítették a lakos-ságot éretlennek. E két

ország vezetői minden bizonnyal úgy látták, hogy érdemes az embereket érdekeltté tenni a politikában, mivel az hosszú távon egy tudatosabb és döntéseiben felelős társadalom kialakulását hozza magával.

Gondoljunk bele, milyen fontos lenne ez soknemzetiségű országunkban. Köztudott, hogy a nemzetiségeket jelentős mértékben érinti mind a vagyoni, mind a műveltségi cenzus. Ha őket a cenzus eltörlésével bevonnák a politikába, várhatóan az állam iránti lojalitásuk is növekedne.

Minő szégyen! Az angol oroszán sietve menekül a szüffraszettek elől!

Pall Mall Gazette, London

SZOCIÁLDEMOKRATA HANGULATKELTÉS BUDAPESTEN

Szombat délelőtt újabb tüntetésre ébredhettek Budapest lakói. A tömeg a Hősök teregyülekezett, majd onnan az általános választójogot éltető rigmusokat skandálva vonult át az Országház elé. A tüntetést a Magyarországi Szociáldemokrata Párt szervezte, amely immár sokadjára zavarja meg a város békés rendjét.

De kiknek is adnának választójogot a tüntetők?

Csupa olyan embernek, akik alig tesznek hozzá a magyar gazdaság működéséhez. Ne feledjük, hogy habár honfitársaink mindössze 8%-a rendelkezik választójoggal, **ők azok, akik vállalkozásaik, befektetéseik révén a legtöbbet teszik gazdaságunk felvirágoztatásáért. Az elégedetlenkedők többsége írni és olvasni sem tud, nem rendelkezik kellő műveltséggel és tájékozottsággal. Gondoljuk csak el, mihez vezetne, ha ők döntenének szeretett hazánk sorsáról.**

Vajon érdemes lenne eltörölni a műveltségi cenzust?

A válasz határozottan nem. Ez egy olyan motiváló erő, amely ösztönöz a fejlődésre. A probléma ennél fogva magától meg fog oldódni, mivel az **oktatási reformnak köszönhetően előbb-utóbb mindenki meg tud majd felelni ennek a kitételnek...** feltéve, hogy tüntetés és rendbontás helyett inkább az iskolapadot választják.

ÖN ADNA VÁLASZTÓJOGOT A NŐKNEK?

Szombaton sokak meglepetésére a tüntető tömegből több női arc is kitént. E jelenség arra ösztönzött, hogy kiderítsem, vajon a fővárosi urak mit szólnának hozzá, ha a gyengébbik nem tagjai is rendelkeznének választójoggal, és képviselőként bekerülhetnének a parlamentbe. Íme, néhány válasz.

„A nők a napjuk nagy részét a háztartás vezetésével vagy a gyerekek nevelésével töltik. Mit érthetnének így a politikához? A nejemnek se kedve, se ideje nem lenne ilyenekkel foglalkozni.”

„Ne haragudjon, de rögtön nevetnem kell, ha megpróbálom az én Jutkámát képviselőnként elképzelni. Csak akkor tud hevesen vitatkozni, ha velem beszél.

Egyáltalán nem nőnek való dolog a képviselői munka, teljesen más képességeket és habitust kíván meg, mint amit feleségeinktől megszokhattunk.”

„Ha engem kérdez, határozottan rossz döntésnek tartom. A feministák azt hangoztatják, hogy ők is dolgoznak és diplomát szereznek. No kérem, a számok kicsit mást mutatnak! Egy

A tüntetők minden bizonnyal arra sem gondoltak, hogy a jogkiterjesztéssel nemcsak ők, hanem románok, szerbek, szlovákok tömegei is választójoghoz jutnának. Jobb bele sem gondolni, milyen újabb követelésekkel állnának elő akkor! A **szeperatista hangok felerősödése** akár hazánk feldarabolódásához is vezethet.

Semmi sem elég?

Az idei évben hatályba lépő új választójogi törvény félmillió főt emelt be a választók körébe. Ezt hallván senki sem állíthatja, hogy a kormány eddig nem foglalkozott az elégedetlenkedő hangokkal. A legközelebbi választások során kiderül majd, milyen hatással lesz a törvény a politika működésére, és hogy van-e értelme tovább bővíteni a választásra jogosultak körét.

F o l k
Vilmos

SZERENCSE

– A nők csak örülhetnek annak, hogy nincs választójoguk.

– Miért?

– Mert így legalább ország-világ nem tudja meg, ha elérik a harmincéves korhatárt.

barátomtól hallottam, aki a Statisztikai Hivatalban dolgozik, hogy a nőknek csak 23%-a kereső, az egyetemeken pedig csak néhány száz nő tanul. Amíg ez az arány nem változik, én nem bolygatnám meg ezt a jól működő rendszert.”

Ifj. Eperjes György

PESTI FÜRKÉSZ

ÚJABB VITÁK AZ ÁLTALÁNOS VÁLASZTÓJOGRÓL

Kedden újabb heves viták színtere volt az Országház. A vitát Gulácsi Elemér ellenzéki képviselő felszólalása indította el, amelyben minden észérvet nélkülözve újra az általános választójog bevezetésének fontosságára hívta fel a figyelmet, amin a Tisztelt Ház minden jóérzésű tagja felháborodott.

Jármí Dezső azzal cáfolta Gulácsit, hogy a választójog kiszélesítésével olyan radikális politikai erők is bekerülhetnek az országgyűlésbe, amelyek eddig nem tudtak, például az egész társadalom rendjét felfordítani kész Szociáldemokrata Párt és olyanok, melyek létezéséről még csak nem is tudunk. Ha pedig a

jelenleginél több párt jut be az országgyűlésbe, a túlzottan sok egymástól különböző politikai vélemény még a végén megbénítaná a törvényhozó munkát, ahogy ez Ausztriában nemrégiben megtörtént.

A vitába később Bárdos Kálmán is becsatlakozott, aki szerint még a munkásoknak sem érdeke az általános választójog bevezetése. Mivel a falusi néptömegek alkotják a társadalom abszolút többségét – mondta –, ők olyan pártokat fognak támogatni, melyek a parasztok érdekeit képviselik.

Kuti Péter e gondolatot azzal egészítette ki, hogy pontosan ez történne, ha az Országos 48-as

Függetlenségi Gazdapárt kerülne kormányra: elhanyagolnák többmillió másik honfitársunk érdekeit. Hozzátette azt is, hogy a Gazdapártnak nincsen kialakult álláspontja a nemzetiségi kérdéstről, illetve a munkásság helyzetéről. Ezzel szemben a jelenleg kormányon lévő Nemzeti Munkapárt tagjai több évtizedes tapasztalattal és rutinnal rendelkeznek, a társadalmi problémákról van kialakult véleményük.

Kuti Péter felszólalására a Gazdapárt tagjai dühödt csapkodásba és lármázásba kezdtek. A Ház méltóságához nem illő bekiabálásaik miatt a házelnök a terem elhagyására szólította fel a hangoskodókat.

Molnár Kálmán

OLVASÓI LEVÉL

Tisztelt Lélekfürkész!

Az utóbbi hetekben arra lettem figyelmes, hogy feleségem különösen viselkedik. Sokszor járt el itthonról, és hanyagolta háziasszonyi teendőit is. Először arra gyanakodtam, hogy egy másik férfi áll a dolog hátterében, majd mikor kérdőre vontam, büszkén azt felelte, hogy a feministák gyűlésére jár. Azt is hangoztatta, hogy a modern nő többé nem kényszeríthető a háztartás vezetésére, ha valamilyen problémám van, intézzem el én.

Teljesen tanácstalan vagyok, nem tudom, mit tegyek. Előre is hálásan köszönöm a segítségét!

Üdvözlettel:

Bánatos János

Tisztelt Bánatos Úr!

A feminizmus korunk ragályos és gyorsan terjedő betegsége. A kór Európa több országát elérte már, így biztosan állíthatom, hogy nem Ön az egyetlen, aki saját bőrén érzi eme radikális mozgalom káros hatását.

Azt javaslom, hogy értesse meg kedves nejével, hogy amióta világ a világ, a férfi a család feje, és nemcsak saját, hanem a felesége és lányai érdekeit is képviseli. Ezáltal az ő képviseletük is megvalósul az országgyűlésben. Amennyiben viszont ez nem győzi meg őt arról, hogy a női választójog egy minden racionalitást nélkülöző gondolat, úgy próbálja meg türelemre inteni. Mondja azt, hogy amint a feminizmus a világ több pontján kipróbált és eredményesnek bizonyult rendszerré válik, itt is elérkezik majd annak az ideje.

A legjobbakat kívánva,

Lélekfürkész

– Mondja, államtitkár úr, miért nem akar maga választójogot adni a nőknek?

– Azért, mert a nő a választottjával szemben borzasztóan követelő. Képzelve el, ha egy ilyen, nők által választott képviselő elvet cserél, azt biztosan levitriolozzák a nők.